

Kuntalaisaloite lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseen yhdellä oppitunnilla viikossa

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 195

Valmistelija	Hallintojohtaja Aki Jäppinen
Asian tausta	Tuija Brax on tehnyt kuntalaisaloitteen: ”Kuntalaisaloite lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseen yhdellä oppitunnilla viikossa – perheiden ja tulevaisuuden hyvinvointiin kunnassamme.” Aloitteessa esitetään, ”että Juuassa otetaan tunnetaitojen opetustunnit, yksi tunti viikossa, osaksi opetussuunnitelmaa ja lukujärjestystä jo ensi lukukaudelle erillisenä ja pakollisena oppiaineena varhaiskasvatukseen ja eri kouluasteille, myös lukioon. Näin kuntana kasvatamme tasapainoisempia ja onnellisempia lapsia ja nuoria kuntaamme. Lisäksi tämä auttaa myymään Kunnan imagoa lapsiystävällisenä ja huomioivana kuntana. Kunnan pito- ja vetovoima myös kasvaisi.” Kuntalaisaloite kokonaisuudessaan liitteenä. Hallintosäännön 17 luvun 1 § mukaisesti kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Hallintosäännön 17 luvun 2 § mukaisesti aloitteen käsittelee se kunnan viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Tanskanen Henri
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee kuntalaisaloitteen tietoonsa saatetuksi ja saattaa kuntalaisaloitteen hyvinvointilautakunnan käsiteltäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin.

Hyvinvointilautakunta 24.02.2026 § 12
331/00.01.06/2025

Julkinen

Valmistelija	Lukion ja kansalaisopiston rehtori Joona Leinonen
Asian tausta	Tunnetaito-opetus on sisältynyt valtakunnalliseen perusopetuksen opetussuunnitelmaan vuodesta 2014 asti. Toteutustavat vaihtelevat kunnittain ja kouluittain. Tunnetaitojen kehittäminen sisältyy erityisesti laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin, kuten vuorovaikutusosaamiseen, itsestä huolehtimiseen ja hyvinvointiin. Oppilasta ohjataan tunnistamaan, käsittelemään ja säätelemään tunteita sekä ymmärtämään ihmissuhteiden merkitystä. Esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen toimintaan liittyvät vahvasti opetussuunnitelmien arvoperustat sekä laaja-alaisen osaamisen osa-alueet. Ne toimivat lähtökohtina oppimis- ja opetustoiminnassa ja ovat läsnä

jokaisella päivän oppitunnilla. Nämä myös toteutuvat eri oppiaineiden tunneilla, KiVa-koulutoiminnassa, monialaisten oppimiskokonaisuuksien viikoilla, temaattisissa opinnoissa. Lisäksi oppilaitosrajat ylittävä yhteistyö yhdistysten ja Siun soten kanssa tukee lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Tunnetaito-opetus on integroitu eri oppiaineisiin.

Lukion opetussuunnitelmassa opiskelijan tulee kehittää vuorovaikutusosaamistaan tunteiden tunnistamisen, käsittelyn ja säätelyn kautta. Tunnetaitoja käytetään myös voimavarana vuorovaikutuksessa.

Opetuksessa koetaan hyväksi opetussuunnitelmien läpileikkaava malli, jossa tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoitellaan koko lukuvuoden ajan oppitunneilla, oppilaitoksen yhteisissä tapahtumissa ja soveltuvin kohdissa teematapahtumina, -viikkoina. Varhaiskasvatus ja esiopetus ovat ajallisesti joustavimpia yksittäisten teemojen, kuten tunne- ja vuorovaikutustaitojen, käsittelyyn käytetyn ajan osalta.

Toiminnassa huomioidaan tunne- ja vuorovaikutustaitojen ryhmäkohtainen tarve. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen käsittelyyn käytetty aika päätetään luonnollisena osana varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen päivittäistä toimintaa. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen painotutusta voidaan linjata osana toimintakausi- tai lukuvuosisuunnitelmaa.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoitteluun käytetty aika ei pääsääntöisesti vaikuta toiminnan laajuuteen, kuljetuksiin tai henkilöstöresursseihin. Perusopetuksessa ja lukiossa yhden oppitunnin lisääminen omana oppiaineenaan lukujärjestyksiin vaikuttaa toiminnan laajuuteen, kuljetuksiin ja henkilöstöresursseihin huomattavasti. Kuljetukset tulisi kilpailuttaa uudelleen, kun tuntimääriä lisättäisiin aloitteen mukaisesti.

Aloitteen mukaisen oppitunnin lisäämisestä aiheutuvien kustannusvaikutusten arviointi on vaikea arvioida. Aloitteen mukaisia lisäoppitunteja ei voitaisi aloittaa siinä mainitun aikatauluehdotuksen mukaisesti kilpailutuksista johtuen. Aloitteen mukaisesti kullekin ikäluokalle tarjottavan lisäoppitunnin (45min/vko) lisäkustannus olisi keskimäärin n. 54 000€/v perusopetuksen ja lukion osalta. Lukion osalta 45 minuutin oppitunnin lisäys on haasteellinen, koska oppitunnit ovat pääsääntöisesti 75 minuutin mittaisia ja lukujärjestyspaikat ovat jo ennestään täynnä. Aloitteessa oppitunnin mittaan ei sinällään otettu kantaa oppitunnin pituuteen. Lukioon soveltuvampi 75 minuutin pituinen lisäoppitunti nostaa kustannustasoa edellä mainitusta. Huomioitavaa on lisäksi, että aloitteen mukainen yhden oppitunnin lisääminen lukion lukujärjestykseen voi siirtää opiskelijoiden opintoja 3. lukiovuodelle, mikä voi lisätä opiskelijoiden painetta loppuopinnoissa.

Yhteenvetona voidaankin siis todeta, että yhden oppitunnin lisääminen viikossa tunnetaito-opetusta ei ole tarkoituksenmukaista lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. Tunnetaito-opetus kuuluu kauttaaltaan eri ikäryhmien opetussuunnitelmiin ja sen lisääminen opetukseen tuo haasteita lukujärjestyksien muodostamiseen sekä kuljetuksiin.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Nevalainen Virpi K

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää, että aloitteen käsittely päättyy tähän.

Sovellettavat säädökset Hallintolaki 434/2003
Hallintosääntö 17 luku 2§

Päätös

Hyvinvointilautakunta päätti hyväksyä hyvinvointijohtajan esityksen. Lautakunta katsoo, että aloitteessa esitetyt asiat on selvitetty valmistelussa esitetyllä tavalla eikä aloite anna aihetta lisätoimenpiteisiin. Aloitteen käsittely päättyy tähän.